

Program managerial pentru ocuparea funcției de decan al Facultății de Litere (2016-2020)

I. Premise. LITERELE în cifre

I.1. Facultatea de Litere continuă tradiția academică filologică la Universitatea din Iași, de la înființarea sa în 1860 (când exista o singură catedră de Literatură clasică și română) și până în prezent. Ea s-a redefinit și îmbogățit continuu prin noi domenii de studii rezultate din întemeierea catedrelor de Literatură și istorie română (1867), Istoria literaturii eline (1897), Filologie română (1897), Istoria literaturii franceze (1897), Limbi slave (1905), Germanistică (1907), Limbă și literatură engleză (1925), Limbi și literaturi romanice (1926), Literatură universală (1964), Limbă română pentru studenți străini (1974), Literatură comparată (1997), Jurnalism și științele comunicării (1997).

I.2. Odată cu aderarea, în 2005-2006, la modelul Bologna, ciclurile de studiu ale facultății și-au modificat structura: 3 ani studii de licență + 2 ani studii de masterat + 3 ani studii doctorale.

I.3. În prezent, Facultatea de Litere este una dintre facultățile cu efective numeroase ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași:

○ Facultatea de Litere are 2110 studenți:

Studii de licență: 1563 români + 45 din Moldova, Bulgaria, Serbia;

Studii masterale: 320 români + 8 din Moldova, Bulgaria;

Studii doctorale: 82 români + 11 străini;

Studenți la Limba română pentru studenți străini: 56.

Studenți străini înmatriculați temporar: 25.

○ Facultatea de Litere dispune de un corp profesoral solid și profesionist, a cărui valoare este confirmată de rezultatele activității didactice și științifice. Există 189 de posturi didactice, 115 cadre didactice titulare, 71 profesori asociați.

Dintre cele 115 cadre didactice titulare, 22 sunt profesori, 29 – conferențieri, 39 – lectori și 25 – asistenți universitari. În interiorul celor două departamente în care este împărțită în prezent facultatea, situația este următoarea:

Departamentul de Românică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură comparată: 40 de cadre didactice titulare (11 prof. + 10 conf. + 12 lect. + 7 asist.).

Limbă română și lingvistică generală: 10 titulari (4 prof. + 3 conf. + 2 lect. + 1 asist.);

Literatură română: 10 titulari (2 prof. + 3 conf. + 3 lect. + 2 asist.);

Literatură comparată: 9 titulari (3 prof. + 1 conf. + 5 lect.);

Limba română pentru studenți străini: 5 titulari (2 conf. + 3 asist.);

Jurnalism și științele comunicării: 6 titulari (2 prof. + 1 conf. + 2 lect. + 1 asist.).

Departamentul de limbi și literaturi străine: 73 de cadre didactice titulare (11 prof. + 19 conf. + 27 lect. + 16 asist.).

Limbă și literatură engleză: 22 titulari (4 prof. + 7 conf. + 7 lect. + 4 asist.);

Limbă și literatură franceză: 17 titulari (4 prof. + 5 conf. + 5 lect. + 3 asist.);

Germanistică: 16 titulari (1 prof. + 2 conf. + 10 lect. + 3 asist.);

Slavistică: 6 titulari (1 prof. + 1 conf. + 3 lect. + 1 asist.);

Italiană: 6 titulari (1 prof. + 2 conf. + 3 asist.);

Spaniolă; 3 titulari (1 conf. + 1 lect. + 1 asist.);

Limbi clasice: 3 titulari (1 conf. + 1 lect. + 1 asist.).

I.4. În Facultatea de Litere există **11 specializări de licență distincte**, conform normativelor ARACIS, cu un număr total de 1608 studenți:

Limbă și literatură română – Limbi străine moderne (engleză, franceză, germană, rusă, italiană, spaniolă); Limbi străine moderne – Limbă și literatură română; Literatură comparată – Limbă și literatură română; Limbă și literatură română – Literatură comparată; Literatură comparată – Limbi străine moderne; Limbi străine moderne – Literatură comparată; Limbi moderne aplicate (engleză, franceză, germană); Jurnalism și științele comunicării; Studii americane; Filologie clasică. La acestea se adaugă Limba română pentru studenți străini.

I.5. Există 14 masterate distincte, cu un număr total de 328 studenți:

- Literatură română și hermeneutică literară
- Lingvistică generală și românească
- Studii francofone
- Cultură germană în context european
- Lingvistică aplicată – Didactica limbii engleze
- Limbi, literaturi și civilizații străine (spaniolă, italiană, rusă, limbi clasice)
- Didactica limbii franceze ca limbă străină și educație interculturală
- Literatură universală și comparată
- Traducere și terminologie
- Studii americane
- Tehnici de producție editorială în presa scrisă, audiovizual și multimedia.

I.6. Facultatea de Litere este plasată în intervalul 201-250 în clasamentul QS World University Rankings by subject, prin specializarea Limbi Moderne Aplicate (engleză, franceză, germană).

I.7. Facultatea de Litere are cei mai mulți studenți participanți la programe de schimburi internaționale.

I.8. Revistele științifice ale Facultății de Litere sunt clasificate astfel:

- „Acta Iassyensia Comparationis”, B+ / Fabula;
- „Analele științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”, secțiunea Limbi și literaturi străine, CNCS – C;
- „Analele științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”, secțiunea III e, Lingvistică, CNCS – D;
- „Analele științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”, serie nouă, Literatură; CNCS – D;
- „Studii eminesciene”, neclasificată CNCS;
- „Studii de slavistică”, CNCS - D;
- „Text și dicurs religios”, neclasificată CNCS / Index Copernicus.

I.9. Execuția bugetară pe anul calendaristic 2015 conform Raportului Rectorului:

Venituri: 7.092.635 lei

Cheltuieli: 7.365.910 lei

SOLD negativ: 273.274 lei

În intervalul acestei execuții bugetare nu a fost remunerată „plata cu ora” titularilor din facultate. Cheltuiala anuală cu salariul de bază al titularilor din facultate reprezintă 6.968.137 lei.

II. Propuneri (structură, activitate didactică și de cercetare, comunicare internă, comunicare externă, relația cu studenții, resurse financiare, infrastructură)

Conform reglementărilor în vigoare, există un set bine stabilit de responsabilități care revin decanului, cum ar fi: aplicarea hotărârilor Rectorului, ale Consiliului de Administrație și ale Senatului Universității, coordonarea activității didactice, de cercetare, administrative și a politicilor de dezvoltare instituțională etc.

În afara acestor atribuții, consider **implicite** următoarele îndatoriri:

- colaborarea strânsă și nemijlocită cu șefii de catedră/colectiv și directorii de departament;
- transparența decizională;
- coordonarea elaborării planurilor de învățământ, a statelor de funcții și a normelor didactice ale tuturor colegilor pe baze raționale, consensuale și de competență;
- consultarea periodică a membrilor facultății, fie în plan individual, fie la nivel de colectiv;
- garantarea unui climat de armonie și respect;
- respectarea particularităților fiecărui colectiv;
- întărirea prestigiului facultății în mediul universitar intern și extern;
- asigurarea accesului la sursele de informare și cunoaștere;
- încurajarea formelor de colaborare în activitatea didactică și de cercetare;
- prezentarea anuală a bilanțului financiar;
- transmiterea din timp, tuturor membrilor Consiliului Facultății, a materialelor ce urmează a fi spuse dezbaterilor.

Voi prezenta mai jos o serie de propuneri punctuale privind creșterea eficienței administrative în activitatea viitoare din facultate.

Organizare

○ Constituirea, în Consiliul Facultății, a șapte comisii de specialitate:

- 1) Comisia pentru programe de licență și activități de formare a personalului didactic din învățământul preuniversitar;
- 2) Comisia pentru programe de masterat și studii doctorale;
- 3) Comisia pentru programe de cercetare științifică și transfer de cunoștințe;
- 4) Comisia pentru strategie, dezvoltare instituțională și managementul calității;
- 5) Comisia pentru relații internaționale și parteneriate de studii și cercetare;
- 6) Comisia pentru activități studențești și parteneriate cu mediul economic și sectorul public;
- 7) Comisia pentru organizarea și dezvoltarea sistemului informațional, evaluarea activităților și a personalului.

Fiecare membru al Consiliului Facultății va face parte dintr-una din comisiile de specialitate constituite conform cartei universitare. Membrii comisiilor vor fi implicați în activitățile specifice și vor lucra în colaborare cu decanul, prodecanii, șefii de departamente și catedre.

○ **Pentru o mai bună funcționare a facultății la nivel executiv** propun în organigramă patru prodecani, fiecare dintre aceștia având atribuții specifice, după cum urmează:

PRODECANUL A urmărește procesul de acreditare a programelor de studii de licență de către ARACIS, coordonează alcătuirea planurilor de învățământ, verifică programele analitice la nivelul studiilor de licență și verifică posturile din statele de funcțiuni care au în componența lor ore de licență, este responsabil cu studenții „outgoing” și „incoming” la nivelul studiilor de licență, coordonează admiterea la studii de licență, promovează programele de licență, se ocupă de activitatea profesorilor asociați din facultate care

predau la studii de licență, sprijină activitatea Colectivului de limbă română pentru studenți străini.

PRODECANUL B urmărește procesul de acreditare a programelor de studii de masterat de către ARACIS, coordonează comisia pentru relații internaționale, este responsabil cu studenții „outgoing” și „incoming” la nivelul studiilor masterale, coordonează admiterea la masterat și doctorat, promovează programele de masterat, coordonează elaborarea planurilor de învățământ la masterat, activitatea bibliotecii, activitatea profesorilor asociați din facultate care predau la studii de masterat și a cadrelor didactice care predau limbi străine în alte facultăți din universitate.

PRODECANUL C coordonează problemele studențești (cazări, burse, abonamente, adeverințe, certificate, etc.; orientare profesională; practică pedagogică și de specialitate), ține legătura cu învățământul preuniversitar (perfecționare, grade didactice, definitivat, titularizare, colaborează cu Inspectoratele Școlare și cu alte instituții de învățământ), coordonează Comisia pentru evaluare (evaluarea cadrelor didactice de către studenți, evaluarea cunoștințelor studenților de către profesori, este responsabil cu promovarea facultății (prin broșuri, ghiduri, pliante sau prezentări), coordonează alcătuirea orarului, calendarul examenelor, inclusiv a examenelor de finalizare a studiilor (licență, disertație), încurajează schimburile de profesori cu alte universități din țară, răspunde de comunicarea internă și externă, inclusiv de site-ul Facultății de Litere.

PRODECANUL D coordonează activitățile de cercetare științifică, stimulează organizarea unor manifestări științifice ale facultății, redactează raportul anual de cercetare, coordonează activitatea de schimburi academice a cadrelor didactice („outgoing si incoming teaching staff”), coordonează comisia pentru asigurarea calității și redactează raportul anual de autoevaluare, este responsabil pentru alcătuirea criteriilor specifice Facultății de Litere în vederea autoevaluării și coordonează procesul de acordare a gradațiilor de merit, urmărește organizarea concursurilor din Facultate.

- Analiza, după consultarea conducerii universității și a membrilor facultății, a oportunității de reorganizare administrativă a departamentelor pe structura vechilor catedre.
- Biroul executiv de conducere, format din decan și cei patru prodecani, se întrunește săptămânal în ședința Biroului Executiv al Facultății, pentru a asigura rezolvarea operativă a problemelor curente. La ședințele Biroului Executiv al Facultății participă cu statut de invitat Administratorul Șef al Facultății și Secretara Șefă a Facultății.
- Colegiul Academic al Facultății de Litere, format din decan, cei patru prodecani, cei doi șefi de departamente și șefii colectivelor/ catedrelor de specialitate, se întrunește în ședință ordinară lunară.
- Consiliul Facultății de Litere se întrunește lunar.

Activitate didactică

- Reconfigurarea pachetelor de cursuri opționale, în conformitate cu cerințele ARACIS.
- Eventuala îmbunătățire, în conformitate cu deciziile Consiliului de Administrație al Universității și ale Senatului, cu respectarea legislației în vigoare și la recomandările ARACIS, a planurilor de învățământ la nivel de licență și master, în special prin diversificarea și echilibrarea ofertei didactice și alocarea diferențiată pe materii a unui număr de credite conform efortului depus de către student.

- Reorganizarea masteratelor Facultății de Litere pe următoarele baze: diversificarea planurilor de învățământ, eficiență didactică sporită, rentabilitate financiară mai mare. Principiul de bază al acestei acțiuni ar fi acela că orice student de la nivelul de studii de licență trebuie să aibă posibilitatea de a urma ciclul al doilea de studii.
- Acreditarea unor programe masterale în parteneriat cu universități din străinătate.
- Stabilirea, în condițiile în care studenților li se cere nu doar efectuarea practicii pedagogice, ci și a celei de specialitate, a unor relații de colaborare cu instituții în care s-ar putea desfășura acest tip de practică (Editura Universității, bibliotecă, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, publicații culturale etc.).
- Implicarea, conform regulamentelor în vigoare, a studenților doctoranzi în activitatea didactică și administrativă a Facultății de Litere.

Cercetare

- **Realizarea unei platforme electronice în care să fie înregistrate și teaurizate rezultatele cercetărilor raportate periodic de membrii Facultății de Litere.**
- Sprijinirea inițierii, organizării și desfășurării unor manifestări științifice naționale și internaționale.
- Susținerea și promovarea manifestărilor științifice ale catedrelor și departamentelor.
- Facilitarea accesului la informații pentru cadrele didactice interesate de participarea la competițiile pentru granturi de cercetare (identificarea granturilor, a finanțărilor etc.).
- Încurajarea formării de grupuri de cercetare în vederea elaborării, depunerii și derulării de proiecte de cercetare comune și sprijinirea logistică a activității acestora.
- Încurajarea identificării unor noi direcții de cercetare în interiorul catedrelor și departamentelor.
- Încurajarea și sprijinirea colectivelor redacționale în vederea aducerii la zi a revistelor științifice editate în Facultatea de Litere.
 - (Re)Evaluarea revistelor facultății de către diferitele organisme scientometrice (ERIH PLUS, Index Copernicus, CEEOL ș.a.m.d.).
- Încurajarea formării de colective editoriale interdepartamentale și interdisciplinare în vederea editării, redactării și coordonării revistelor științifice din facultate.

Comunicare internă

- Consultarea periodică a membrilor facultății, fie în plan individual, fie la nivel de colectiv, asupra chestiunilor fundamentale ale activității comune.
- Informare periodică (prin e-mail) a cadrelor didactice cu privire la deciziile luate de conducerea facultății.
- Convocarea, atunci când situația o va impune, a Adunării Generale.
- Expedierea electronică a procesului verbal al ședințelor de consiliu către toate cadrele didactice titulare.
- Informațiile despre manifestările didactice și științifice derulate în facultate vor fi anunțate pe pagina web a facultății, dar vor fi trimise și pe e-mail cadrelor didactice.
- Încurajarea unei atmosfere colegiale și descurajarea conflictelor între colective sau generații, a discriminărilor de gen sau de altă natură și, în general, descurajarea oricărui act incompatibil cu statutul academic.

Comunicare externă

- Promovarea susținută a ofertelor didactice propuse de Facultatea de Litere.
- Actualizarea paginilor de internet ale departamentelor și colectivelor.
- Întărirea relațiilor de colaborare cu învățământul preuniversitar.

- Stabilirea unor relații cu instituțiile în care se poate derula practica de specialitate a studenților.
- Întărirea legăturilor cu instituțiile academice și culturale apropiate ariilor noastre de competență.
- Întărirea colaborării cu facultățile de Litere ale universităților din Consorțiu, din aria geografică a Moldovei și din Republica Moldova.
- Sprijinirea relațiilor speciale ale departamentelor și catedrelor cu unități didactice și științifice corespondente din străinătate.

Relația cu studenții

- Consultarea reprezentanților studenților în Consiliu, a studenților șefi de an în legătură cu problemele studenților și doleanțele lor.
- Implicarea studenților în comisiile Consiliului Facultății.
- Atragerea studenților în activități extradidactice (culturale, de cercetare, civice etc.)
- Încurajarea activităților de orientare profesională a studenților.
- Acordarea sprijinului pentru angajare pe piața muncii, prin stabilirea de contacte cu firme interesate.
- Încurajarea studenților în vederea plecării în stagii de formare Erasmus, Ceepus etc.

Resurse financiare

- Încercarea de identificare, atât la nivel de facultate (de exemplu prin eficientizarea formațiilor de studiu), cât și cu sprijinul conducerii universității, a unor soluții financiare pentru ca activitățile fiecărui cadru didactic (atât cele înscrise în normă, cât și cele care constau în efectuarea de ore suplimentare, inclusiv, în măsura posibilităților, a activităților de evaluare în comisii de specialitate) să poată fi recompensate financiar în mod corespunzător.
- Încercarea de găsi resurse financiare în vederea încurajării participării la manifestări științifice din străinătate sau la cursuri de formare profesională, de exemplu, prin decontarea transportului (în cuantum de max. 1500 RON/cadru didactic/ an calendaristic).
- Identificarea unor noi surse de venituri: parteneriate cu alte instituții pentru finanțarea unor proiecte de cercetare sau sponsorizări pentru organizarea unor conferințe.
- Situația financiară a facultății poate fi îmbunătățită în primul rând prin eficientizarea cheltuielilor efectuate din alocația bugetară, dar și prin sporirea veniturilor provenite, de exemplu, din regia la granturi de cercetare, cursuri de limbi străine și teste de limbi străine.

Infrastructură

- Îmbunătățirea bazei materiale a facultății. Sunt necesare urgent lucrări de reparații, de exemplu, la Amfiteatrul Adrian Marino (P1). Cu resurse financiare relativ minime pot fi îmbunătățite condițiile de lucru în sălile din corpul G, sala Multimedia sau în cele trei laboratoare denumite „fonetice”. (Lab A nu dispune de un număr suficient de scaune și mese, Lab B dispune doar de instalație de redare video și audio generală, pupitrul de comandă fiind inutilizabil, la fel ca majoritatea pupitrelor individuale. Lab C dispune de un aparat video și un televizor.) De aceea consider că, pentru moment, este oportună concentrarea eforturilor financiare pe un singur (deocamdată) laborator fonetic și multimedia autentic.

III. Propria experiență administrativă:

- membru în Consiliul Facultății de Litere din 2004;
- cancelar al Facultății de Litere (2005-2012);

- director / responsabil al Departamentului de Cercetare al Facultății de Litere (2007-2012);
- membru în Consiliul pentru cercetare științifică al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (2008-2013);
- membru în Comisia Națională de Evaluare - CEEPUS University Network din 2009;
- prodecan al Facultății de Litere din 2012.

Prezentul proiect managerial pe care îl înaintez Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, domnului prof. univ. dr. Tudorel Toader, reprezintă, în același timp, un proiect de colaborare adresat colegilor din Facultatea de Litere.

8. VII. 2016

Conf. dr. Ion Lihaciu